

Koulunuorisotyön käynnistyminen

Sivistyslautakunta 25.09.2025 § 52
133/12.03.00/2025

Valmistelija

Sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Kunnalla on keskeinen lakisääteinen tehtävä perusopetuksen, nuorisotyön ja paikallisen nuorisopolitiikan järjestäjänä ja toteuttajana. Koululla ja nuorisotyöllä on pitkä yhteinen historia. Yhteistyötä ohjaa perusopetuksen lainsäädäntö: opetuksen yhteydessä voidaan oppilaille järjestää kirjastotoimintaa, kerhotoimintaa ja muuta opetukseen läheisesti liittyvää toimintaa (Pol 47 §).

Perusopetuksen ja lukion toimintaa ohjataan opetussuunnitelmalla, jonka tavoitteita nuorisotyö voi täydentää edistämällä oppilaiden tai opiskelijoiden viihtymistä koulussa sekä nivoa erilaisia vapaa-ajan palveluja oppilaitoksen lähelle tai sen arkeen. Miten kunnassa voidaan entistä paremmin hyödyntää nuorisotyötä osana yhtenäiskoulun toimintaa hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistamisessa?

Kuhmoisten yhtenäiskoulussa on tehty vuosia nuorisotyötä koulussa nuorisohjaajan johdolla, noin kerran viikossa cafe-toimintana yläkoululaisille ja lukio-olkkarina lukiolaisille. Lisäksi alaluokkien oppilaat ovat voineet keskiviikkoisin odotella koulukyytejä tai kerhon alkamista askartelun ja pelailun merkeissä parisen vuotta.

Keväästä 2022 alkaen kunnat ovat voineet hakea Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta koulussa tehtävään nuorisotyöhön. Varsinkin pääkaupunkiseudulla on yleistynyt koulujen käytäntö palkata kouluvalmentajia, joiden työtehtävä sisältää koulunuorisotyön pääpiirteitä.

Koulunuorisotyö on nuorisotyön muoto, jossa kouluvalmentaja on osa koulun jokapäiväistä arkea ja opiskeluhoitoa. Työnkuvaan kuuluu muun muassa yhteisöllisyyden kasvattaminen, kiusaamisen ehkäisy ja kouluviihtyvyyden parantaminen sekä niihin liittyvät työmenetelmät. Koulunuorisotyöntekijä on kiireetön aikuinen, joka on läsnä koulun arjessa, ohjaa erilaisia ryhmiä, järjestää välituntitoimintaa yhdessä oppilaiden kanssa sekä edistää monialaisesti yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia koulussa.

Opetushallitus myönsi Kuhmoisten kunnalle avustuksen keväällä 2024 lukiolaisten tukihenkilön palkkaamiseen sekä tuki- ja S2-opetukseen, yhteensä 62 300 e (+ omaosuus 10 %) vuosille 2024-2025. Hankkeella kehitetään toimintamalleja, joilla tunnistetaan opiskelijoiden tuen tarpeita ja jotka vastaavat lukiolaisten elämänhallinnan, hyvinvoinnin ja jaksamisen haasteisiin. Tukihenkilöksi palkattiin kouluvalmentaja syyskuussa 2024.

OKM:n erityisavustus 15 000 e (+ omaosuus 10 %) puolestaan myönnettiin koko yhtenäiskoulun koulunuorisotyön käynnistämiseen; nuorisotyöntekijä on turvallinen aikuinen koulussa, joka vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä niin koulun arjessa kuin kouluajan ulkopuolellakin. Avustus on käytettävissä elokuun 2026 loppuun asti.

Yhtenäiskoulussa kokeiltiin toukokuussa 2025 koulunuorisotyön työmenetelmänä mm. lähes päivittäin toimivaa ”koulunuokkua” A-rakennuksen erityistilassa. Kouluvalmentaja sopi kokeilusta opiskeluhoitoryhmässä. Koulunuokulla tavoitellaan oppilaiden ja opiskelijoiden vertaissuhteiden ja ryhmähengen vahvistamista, kiusaamisen ehkäisyä, kouluviihtyvyyden vahvistamista, opintojen keskeyttämisen ja koulupudokkuuden ehkäisemistä sekä oppimisen edistämistä. Toimintaa on jatkettu uuden lukuvuoden alkaessa.

Oheismateriaalina Kouluvalmentajatyön käsikirja.

Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja Pertti Terho
Ehdotus	Sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen koulunuorisotyön avustukset ja hyväksyy koulunuorisotyön käynnistymisen Kuhmoisten yhtenäiskoulussa.
Päätös	Koulunuorisotyön avustukset merkittiin tiedoksi ja hyväksyttiin koulunuorisotyön käynnistyminen Kuhmoisten yhtenäiskoulussa.